

BİLGİ TOPLUMU 2010

Çalışma Toplantısı

ANTALYA

4-5 Temmuz, 1998

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	2
YÖNTEM	2
SEKTÖREL ÇALIŞMA GRUPLARI SONUÇLARI	5
EĞİTİM SEKTÖRÜ	5
VİZYON.....	5
HEDEFLER VE ÖNERİLER.....	5
DİĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ.....	7
SAĞLIK SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU.....	10
VİZYON.....	10
HEDEFLER VE ÖNERİLER.....	10
DİĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ.....	11
KAMUSAL ELEKTRONİK HİZMET SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU.....	13
VİZYON.....	13
HEDEFLER VE ÖNERİLER.....	13
DİĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ.....	15
KAMUSAL YÖNETİM BİLGİ SİSTEMİ SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU.....	17
VİZYON.....	17
HEDEFLER VE ÖNERİLER.....	17
DİĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ.....	18
SANAYİ SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU	20
VİZYON.....	20
HEDEFLER VE ÖNERİLER.....	20
DİĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ.....	21
ELEKTRONİK TİCARET ÇALIŞMA GRUBU.....	23
VİZYON.....	23
HEDEFLER VE ÖNERİLER.....	23
DİĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ.....	24
TEKNOLOJİ ÇALIŞMA GRUBU	26
VİZYON.....	26
HEDEFLER VE ÖNERİLER.....	26
DİĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ.....	27
EK.1 “BİLGİ TOPLUMU 2010” TOPLANTISI PROGRAMI	28
EK.2 KATILIMCI LİSTESİ	29

ALTYAPI PLANLAMASI BİLGİ TOPLUMU 2010 KONUSU ÇALIŞMA TOPLANTISI

GİRİŞ

Anaplan çalışmaları kapsamında, değişik sektörlerin enformasyon altyapısına olacak taleplerinin belirlenmesi amacıyla, Mart ve Nisan 1998 aylarında, bu sektörlerdeki 200'ün üzerinde uzmanla yüz yüze görüşülerek bir ön çalışma yapılmıştır. Elde edilen ilk bulgular, Altyapı Planlaması raporunda "Sektörel Açılımlar" başlığında özetlenmiştir

Enformasyon altyapılarında, talebin önemli kısmını yaratacak olan ekonomik ve toplumsal faaliyet alanlarına ilişkin vizyonlar, altyapı planlaması üzerinde önemli etkilere sahiptir. Bu nedenle, elde edilen, enformasyon teknolojisi kullanıma ilişkin ilk bulguların, sektörün karar alıcıları, vizyon belirleyicileri olan yönetici ve uzmanlarla değerlendirilmesi ve ayrıntılandırılması amacıyla "Bilgi Toplumu 2010" konulu workshop düzenlenmiştir.

Enformasyon teknolojisi kullanımının sektörde yaygınlaşmasının önündeki engellerin, yaygınlaşmayı teşvik edecek araçların, bu teknolojilerden en fazla yararın elde edilmesindeki kritik faktörlerin belirlenmesi; Türkiye'nin "Bilgi Toplumu" vizyonunun oluşturulmasında önemli bir adım olarak görülmüştür.

Bu vizyonun kamu ve özel sektörün temsilcilerinin katılımıyla ortaya konması, Türkiye'nin geleceğin Bilgi Toplumu ekonomisindeki hak ettiği yerini alması açısından da kritik öneme sahip görünmektedir. Bu doğrultuda "Bilgi Toplumu 2010" vizyonun tartışıldığı workshop, 4-5 Temmuz 1998 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilmiştir.

YÖNTEM

Toplantıya değişik sektörlerden 88 uzman ve üst düzey yönetici katılmıştır (Ek 1. Katılımcı listesi). Katılımcıların tamamına toplantı öncesinde "Altyapı Planlaması Alt İş Paketi Raporu" ve "Sonuçlar Özeti Raporu" iletilmiştir.

Toplantı, Ulaştırma Bakanlığı müsteşar yardımcısı Tahir Dengiz'in ve ardından TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Dinçer Ülkü'nün açılış konuşmalarıyla başlamıştır.

Açılış konuşmalarının ardından proje hakkında katılımcılara bilgi verilmiştir. Toplantının amacı ve çalışma yönteminin anlatıldığı sunuştan sonra, sektörel vizyonların, öncelikli hedefler ve önerilerin belirlenmesi için grup çalışmalarına geçilmiştir.

Eğitim, sağlık, kamusal elektronik hizmet, kamusal yönetim bilgi sistemi, elektronik ticaret, sanayi ve teknoloji konusunda toplam 7 adet sektörel çalışma grubu oluşturulmuştur. Proje Ofisi elemanları veya raportörlerin sunuşuyla başlayan çalışmalar şu aşamalarda gerçekleşmiştir.

OTURUM 1 (Cumartesi 13:30 – 16:30)

- 1) Oturumun ilk 10 dakikasında raportörler, ilgili sektöre ilişkin olarak hazırlanan taslak hedefleri açıklamışlardır.
- 2) Bu aşamadan sonra, 50 dakika süreyle çalışma grubu üyeleri okudukları altyapı raporu ve sunulan taslak hedeflere ilişkin görüşlerini bildirmişler ve kendi oluşturdukları hedefleri de tartışarak listeye eklemişlerdir.
- 3) Grubun kendi ekledikleri hedefler soru formuna eklenerek, katılımcılardan saptanan hedefleri, 1 en önemli olmak üzere sıraya koymaları istenmiştir. Her üyenin yaptığı sıralama tamamlanınca raportörler tarafından toplanmış ve ulaşılan sonuçlar çalışma grubuna açıklanmıştır.
- 4) Geri kalan sürede çıkan sonuçlara göre her sektörün üyeleri tarafından en önemli görülen hedeflere ulaşabilmek için neler yapılması gerektiğine ilişkin öneriler oluşturulmuştur. Daha sonra öncelikli hedefler ve öneriler, tüm grupların birlikte toplanacağı oturumda, ilgili sektörün “Bilgi Toplumu 2010” vizyonu olarak sunulmak üzere raportör ve başkan tarafından bir rapor haline getirilmiştir. Her sektörün içerisinde sektörü temsil eden bir kişi sunuşu yapmak üzere bu oturum sonunda belirlenmiştir.

OTURUM 2 (Pazar, 10:00 – 12:00)

- 1) Toplantının ikinci günündeki ilk oturumunda, yedi sektörel grubun sözcüleri sırasıyla tüm katılımcılara kendi vizyonlarını açıklamışlardır.**
- 2) Bu sunuşlardan hemen sonra, çapraz görüşlerin oluşturulması amacıyla sektörel çalışma grupları kendi masalarına dönmüşlerdir. Üyeler, diğer sektörlerin vizyonlarına ilişkin olarak yorumlarını yapıp grup görüşlerini oluşturmuşlardır.

OTURUM 3 (Pazar, 13:30 – 15:30)

Ulaştırma Bakanlığı müsteşar yardımcısı Tahir Dengiz'in yönettiği toplantının son oturumunda, gruplarda oluşturulan çapraz görüşler sırasıyla grup sözcüleri tarafından tüm katılımcılara sunulmuştur. Grup sözcülerinin değerlendirmelerinin ardından, diğer katılımcılar tarafından bildirilen ilave görüş ve öneriler alınmıştır.

SEKTÖREL ÇALIŞMA GRUPLARI SONUÇLARI

EĞİTİM SEKTÖRÜ

VİZYON

Bilgiye kolayca ulaşan, bilgiyi kullanarak ürün ve bilgi üretebilen, girişimci ve yaratıcı bireylerin yetiştirilmesine olanak sağlayacak öğrenme altyapısının, ulusal enformasyon altyapısının tümleşik bir parçası olarak oluşturulması.

HEDEFLER VE ÖNERİLER

Genişbantlı ulusal enformasyon altyapısının eğitime sağlayacağı katkının en çoğa çıkarılması.

- Öğretim programlarının çağdaş program geliştirme ilkeleri uyarınca, teknoloji destekli eğitime olanak sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılması
- Ulusal öğrenme altyapısına erişim için gerekli donanım ve yazılımın sağlanması konusundaki hukuksal yapının uygun hale getirilmesi
- Öğretmenlerin bilgisayar/enformatik/eğitim teknolojilerinde okuryazar/-uygulayıcı/üretici olmalarının sağlanması
- Ulusal enformasyon altyapısı üzerinden erişilebilecek ders ve diğer yardımcı kaynak içeriklerinin kaliteli olarak üretilebilmesi

Ulusal enformasyon altyapısının eğitime sunacağı yeni fırsatlar.

- Öğretmen merkezli (ezberci) sistemden, öğrenci merkezli (bilgiyi bulan, sorgulayan, yaşantıya aktaran, yeni bilgiler üreten bireylerin oluşması) sisteme geçilmesine yardımcı olması
- Uzaktan eğitim yoluyla geniş kesimlere eğitim götürülmesi
- Bütün okulların en kaliteli uzmanlara, öğretmenlere ulusal enformasyon altyapısı aracılığıyla ulaşabilmesi
- Öğrencilerin kendi aralarında ve okul dışındaki dünyayla etkileşeceği ekip çalışması, katılımcılık ve paylaşımcılığın önem kazandığı bir öğrenme ortamının oluşturulması

Eğitim politikası ile sanayi politikası arasındaki uyumun sağlanması sonucu yerel donanım, yazılım ve içerik sanayilerinin gelişmesinin eğitime ve topluma katkısı.

- Ülkenin ve eğitim sektörünün gereksinimlerine ve gerçeklerine uygun ürünlerin ortaya çıkarılması
- Türkiye'nin küresel düzeydeki enformasyon ekonomisinden pay kapmasına fırsat sağlanması
- Ülkenin gelir ve tüketim alışkanlıklarına uygun pazarlama yöntemleriyle, söz konusu ürünlerin daha hızlı yaygınlaşmasına yardımcı olması
- Ülkede yeni iş alanları açması ve sosyo-ekonomik gelişmeye yardımcı olması

ÖNCELİKLİ ÖNERİLER

- Altyapı ile ilgili teknik çözümlerin acil olarak sağlanması
- Altyapının yaygınlığının sağlanması, ağın belli coğrafi bölgeleri ve sosyo-ekonomik kesimleri dışlamasının engellenmesi
- Eğitim sisteminin hitap ettiği geniş nüfus kesitinin ve olası içeriğin gözönüne alınarak teknik altyapının gerekli yeteneklere sahip olarak planlanması
- Ağ yaygınlığının ve fırsat eşitliğinin sağlanabilmesi için tarife ve diğer düzenlemelerin yapılması
- Eğitim hizmetinin kamusal özelliği gözönünde bulundurularak altyapı hizmetinin sürekliliği ve kalitesinin güvence altına alınması
- Eğitim sisteminin, merkezden belirlenen öğretim programlarının dışında, yerel birimlerce belirlenecek önceliklere de uygun biçimde geliştirilmesi ve ulusal düzeyde bilimsel kıstaslara dayalı standartların ve ölçme araçlarının oluşturulması.

DİĞER SEKTÖRLERDEN GELEN ÇAPRAZ GÖRÜŞLER SONUCUNDA OLUŞAN YENİ HEDEF VE ÖNERİLER

Eğitim sektörüne ilişkin diğer sektörlerin raporlarında ortaya çıkan eğitim ve yetenekli işgücü gereksinimi gözönüne alınarak Hedefler'in 3. ana başlığına birinci öncelikli hedef olarak aşağıdaki madde eklenmiştir:

- Tüm vatandaşların bilgisayar ve enformatik teknolojilerinde okuryazar/uygulayıcı/üretici olmalarını sağlayacak şekilde eğitsel düzenlemelerin yapılması

Aynı ana başlık "yerel içerik, yazılım ve donanım sanayileri" olacak şekilde değiştirilmiştir.

- Bilgi toplumuna ulaşılablmesinin eğitimle ilişkisi açıkca ortaya çıkmıştır. Gerekli beceriye sahip insan gücü yoksa bilgi toplumuna geçiş mümkün değildir. Bu nedenle tüm kamu ve özel kuruluşlarının eğitime önem vermesi gerekmektedir.
- Milli Eğitim Bakanlığı'nın, gerek TUENA Yürütme ve Yönlendirme Kurulları'na, gerekse TUENA ofisine eşgüdüm ve işbirliği amacıyla katılımı sağlanmalıdır.
- TUENA projesinin sonuçlanması ardından ulusal enformasyon altyapısının gerçekleştirilmesini izleyecek Ulaştırma Bakanlığı koordinatörlüğünde yeni bir yönetsel yapı oluşturulması zorunludur.
- Tüm sektör çalışma gruplarının üzerinde durduğu hukuksal altyapı ile ilgili düzenlemelerin yapılabilmesi için acil olarak bir çalışma grubu oluşturulmalıdır.

DİĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ

SANAYİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Eğitimin evrenselliği göz önünde bulundurularak “Ülkenin ve eğitim sektörünün gereksinmelerine ve gerçeklerine uygun ürünlerin ortaya çıkarılması” yerine, uluslararası standartların hedeflenmesi gereği ve ancak uygulamaların ülke koşullarına göre olabileceği belirtilmiştir.

Daha net önerilerin sunulmasının, önerilerin hayata geçirilmesinde somut adımlar atmak için gerekli olduğu dile getirilmiştir.

ELEKTRONİK TİCARET GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- Hedef 1'in öneriler kısmına aşağıdaki maddelerinde eklenmesi:
  - (a) Teknolojik destekli eğitim materyalleri ile donanmış halka açık eğitim ve bilgilendirme merkezlerinin açılması.
  - (b) Sanal ortamlarda özel eğitim hizmetlerine ilişkin mevzuatın düzenlenmesi ve teşvik edilmesi.
- Hedef 3'ün öneriler kısmına aşağıdaki maddeninde eklenmesi:
  - (a) Eğitim sistemimizi 21. yy' la taşıyacak her eve bilgisayar ve internet erişimi ile evlerde etkileşimli eğitim modeline geçişin uygun bir finans modeli yaratılarak desteklenmesi.

KAMUSAL ELEKTRONİK HİZMET GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- Elektronik kütüphanenin öneminden bahsedilmeli
- Hukuk fakültelerine “Bilişim Hukuku” ile ilgili lisans ve lisans üstü programların konulması

Öneriler bölümünde yer alan, sektörlere özgü tarife ayrıcalığı tanımak yerine, fırsat eşitliği amacına yönelik olarak bu sorunu çözecek başka mekanizmalar araştırılmalı, politika araçları geliştirilmelidir.

KAMUSAL YÖNETİM BİLGİ SİSTEMİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- Ülkenin kıt kaynaklarının en rasyonel şekilde kullanılabilmesi amacıyla genel koordinasyon içinde ortak ortamların kullanılması
- Milli Eğitim Bakanlığının bu konudaki çalışmalarının hızlanması ve Ulusal sanayinin bundan pay alması.
- Eğitim grubu Hedef (1) için önerilerde geçen “Öğretmenlerin bilgisayar/enformatik/eğitim teknolojilerinde okuryazar/uygulayıcı/üretici olmalarının sağlanması,” ifadesinin “Öğretmen, öğrenci, veli ve okul yönetiminin bilgisayar/enformatik/eğitim teknolojilerinde okuryazar/uygulayıcı/üretici olmalarının sağlanması,” olarak değiştirilmesi

TEKNOLOJİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- Bilgisayar destekli eğitimde etkileşimli içeriklerin hazırlanması emek yoğun bir çalışmadır, ve bu çalışmanın başlaması için altyapının kurulmasını beklemek gereksizdir. Bu tür çalışmalara bir an önce başlanmalıdır.
- Bilgisayar donanımının okullarda demirbaş değil sarf malzemesi olarak kullanılması sağlanmalı.
- Eğitim grubu hedefleri içine yüksek öğrenimle ilgili hedef ve öneriler de konmalı örneğin: yüksek lisans ve doktora eğitiminde yurt dışı eğitim imkanları, bilgisayar ve elektronik disiplinlerinde öğretim elemanı yetiştirilmesinin özendirilmesi, enformatik enstitüsü ve bilgisayar mühendislerinin sayılarının artırılması.
- Bilgisayar destekli eğitim ve laboratuvar imkanlarını sanal olarak oluşturmak üzere benzetim yazılımlarının kullanılması.
- Orta öğretimde kullanılan bilgisayarlara seçenek oluşturmak üzere, daha ekonomik ve uzun ömürlü oldukları düşünülen Net-PC, Web-TV gibi uç

cihazların incelenmesi ve gerekiyorsa bu alanda Ar-Ge çalışmalarına ağırlık verilmesi.

SAĞLIK SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU

VİZYON

Erişim hakları tanımlanmış yetkili kişi ve kuruluşlarca ulaşılabilir, tüm vatandaşları kapsayan, her bireyin kendi bilgilerine erişebildiği işlevsel bir sağlık veritabanının; yüksek bant genişlikli ve tüm ülkeyi kapsayan bir iletişim omurgasında paylaşılması ve teletıp uygulamalarına varan teknolojilerin mesleki pratikte kullanılması sağlık sektörünün vizyonudur.

HEDEFLER VE ÖNERİLER

- Sağlık alanında enformasyon teknolojileri yazılım, donanım, iletişim, bakım-onarım ve eğitime yönelik mal ve hizmet satın alımlarında ve kullanımlarında asgari standartlar belirlenerek izlenmeli, günün koşulları ile teknolojik değişimlere ayak uyduracak biçimde güncelleştirilmeli ve tüm bu hususlardaki yasal ve bürokratik engeller kaldırılmalıdır.
- Türkiye genelinde sağlık hizmetlerini planlayan, yöneten, finanse edenler ve sunanlar ile meslek örgütleri ve sivil toplum kuruluşlarının ve kullananların ulaşabileceği yüksek bant genişlikli, içerik ve uygulama yönünden işlevsel bir ulusal enformasyon ağına bağlanması sağlanmalıdır.
- Enformasyon altyapısının sağladığı iletişim olanaklarını göz önüne alarak, ülkenin dört bir yanına dağılmış sağlık kurum ve çalışanlarının deneyim ve bilgi birikimlerini evrensel çözüm yolları ve uygulamalar ile paylaşmaları ve mesleki iletişimde bulunmak üzere kullanmalarını hedef alan; sağlık personelinin enformasyon ve iletişim teknolojilerinin etkin birer kullanıcısı olmaları sağlanmalıdır.
- Sağlıkta kaynakların etkili kullanılması,hizmette yaygınlık,süreklilik ve kalite sağlanarak tüketici tatmininin artırılması amacıyla sistem;finansman,yönetim ve organizasyon,insangücü,hizmet sunumu itibariyle bilgi teknolojilerinden azami şekilde yararlanılmalıdır.
- Sağlık ile ilgili tüm verilerin, sağlık alanındaki karar verici süreçlerle ilgili veritabanları; tek numara sistemini temel alan, kişisel bazda ve ulusal düzeyde oluşturulmalı ve güncelliği sağlanmalıdır.Teletıp ve teleuzmanlık gibi uygulamaların kısa sürede pilot uygulamalarının başlatılması
- Enformasyon ve iletişim teknolojilerinin sağlık alanında kullanımına yönelik eğitimleri sağlık personelinin mevcut örgün eğitim ve meslek içi eğitim programlarına eklenmeli, Medikal Enformatik alanında lisans ve lisansüstü eğitim veren, araştırma-geliştirme yapan birimlerin ve referans merkezlerinin oluşturulması sağlanmalıdır.

- Sağlık kurumlarında kullanılmak üzere, ülke koşul ve gereksinimlerine ve etik ilkelere uygun bilgi sistemleri; koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici halk sağlığı ve adli tıp hizmetlerinin yürütülmesinde kullanılacak uygulamalar üretilerek yaşama geçirilmelidir.
- Sağlık hizmetlerinde tüm ulusal kurumlarca kullanılabilen, maliyet muhasebesine yönelik ortak veritabanları oluşturulmalı ve bu veritabanlarının ilaç, biomedikal, tıbbi donanım ve benzeri mal hizmetlerini kapsamı sağlanmalıdır

ULUSAL SAĞLIK VE ULUSAL SANAYİ POLİTİKALARI

Ulusal sağlık politikaları ile ulusal sanayi politikaları arasındaki uyumun sağlanması sonucu, yerel yazılım, donanım ve içerik sanayilerinin gelişmesinin sağlık sektörüne ve topluma katkısı açısından önem sırası aşağıdaki gibi saptanmıştır:

- Ülkenin ve sağlık sektörünün gereksinimlerine ve gerçeklerine ve uluslararası kalite standartlarına uygun ürünlerin ortaya çıkması
- Ülkenin gelir ve tüketim alışkanlıklarına uygun yöntemlerle, söz konusu ürünlerin daha hızlı yaygınlaşmasına yardımcı olması
- Ülkede yeni iş alanları açması ve sosyo-ekonomik gelişmeye yardımcı olması

Türkiye'nin küresel düzeydeki enformasyon ekonomisinde pay almasına fırsat sağlaması

DiĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ

KAMUSAL ELEKTRONİK HİZMET GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Sivil toplum örgütlerinin bu alanda inisiyatif almaları yönünde bir ifade kullanılabilir.

KAMUSAL YÖNETİM BİLGİ SİSTEMLERİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Vatandaşa sunulan hizmet açısından Teletıp uygulamalarının bir an önce pilot uygulamalarına başlanması ve yaygınlaştırılması.

SANAYİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Sağlıkta bazı hedef ve öneriler fazla merkezîyetçi bulunmuş ve bu durumun uygulama yönünden gerçekçi olmayacağı belirtilmiştir.

Eğitim grubu hedefleri için dile getirilen “evrensel standartlar” uyarısı sağlık grubu hedefleri için de tekrarlanmıştır.

EĞİTİM GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- Hedef/Öneri: “Sağlık kurumları” kavramının ayrıntılandırılarak halk sağlığı ve koruyucu hekimlik işlevlerini de kapsadığının vurgulanması
- Hedefler/Öneriler’de “Altyapının yaygınlığının sağlanması, ağın belli coğrafi bölgeleri ve sosyo-ekonomik kesimleri dışlamasının engellenmesi” şartının yer alması

ELEKTRONİK TİCARET GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- Vizyon cümlesinin başına ‘Dünyadaki gelişmelerde dikkate alınarak’ cümlesinin getirilmesi.
- Vizyon cümlesinde tanımlanan ve oluşturulması hedeflenen ‘veri tabanındaki’ bilgilere yalnızca yetkili kişiler değil aynı zamanda kişilerin kendi bilgilerine erişme olanağında sağlanması.
- Halen ayrık bir yapılanma içerisinde olan sağlık sektörünün ulusal enformasyon altyapısı kullanılarak ve kişilerin tercih hakkını kısıtlamayacak şekilde yeniden düzenlenmesi.

TEKNOLOJİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- Vizyon içinde belirtilen teletıp uygulamaları hedeflerde de belirtilmeli

KAMUSAL ELEKTRONİK HİZMET SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU

VİZYON

- Kamu hizmetlerinde verimliliğin artırılması; vatandaşın devlet ile olan her türlü işlemini elektronik ortamda gerçekleştirebilme olanağının sağlanması ve bunun ayrılmaz bir parçası olarak halkın demokratik beklentilerinin karşılanması ve katılımıcılığının geliştirilmesi;
- Kamu kurumlarında üretilen halka açık bilgilerin tamamının elektronik ortama aktararak enformasyon altyapısı yolu ile tüm ülke düzeyinde ve bütün vatandaşlar için uzaktan erişilebilir hale getirilmesi.

HEDEFLER VE ÖNERİLER

HEDEFLER

- Kamuda verimliliğin artırılması; vatandaşın devlet ile olan her türlü işlemi elektronik ortamda gerçekleştirmesinin sağlanması (dilekçe, vergi ödeme, fatura ödeme, beyanname verme vs.)
- Kamu kurumlarında üretilen halka açık bilgilerin tamamının elektronik ortama aktararak enformasyon altyapısı yolu ile tüm ülke düzeyinde ve bütün vatandaşlar için uzaktan erişilebilir hale getirilmesi
- Her kademedeki kamu personelinin ağ ve bilgisayar okur yazarı olması
- Bütün kamu kurumlarının geniş bantlı ulusal enformasyon altyapısına bağlanması
- Kamu kuruluşlarında vatandaşların gereksinimlerine karşılık verebilecek içerik ve hizmeti üretebilecek personelin bulunması
- Kamu hizmetlerinin enformasyon teknolojileri ile sunulması önündeki yasal engellerin kaldırılması
- Kamuda hizmet üretim süreçlerinin yeniden tasarlanması; farklı kamu enformasyon teknolojilerinin ve süreçlerinin birbirleri ile uyumlu hale getirilmesi; süreçlerin eşzamanlı olarak geliştirilmesi

ÖNERİLER

Birinci sırada yer alan hedefin gerçekleştirilebilmesi için izleyen hedeflerin de mümkün olduğunca eşzamanlı olarak hayata geçirilmesine yönelik gerekli önlemlerin alınması göz önünde tutularak:

1. Kamu kurumlarının, hizmetlerini elektronik ortamda sunabilecek şekilde donatılması
2. Veri aktarma ve saklama güvenliğinin sağlanması
3. Kağıt ortamdan elektronik ortama geçişin gerektirdiği anlayış değişikliğini sağlayacak eğitim etkinliklerinin artırılması; üst düzey yöneticiler dahil tüm personele eğitim verilmesi
4. Elektronik ortama geçişin gerektirdiği teknik ve yasal düzenlemelerin yapılması
5. Ağ teknolojilerinin halka sevdirmesi
6. Kamu hizmetlerinin elektronik ortamda sunulabilmesi için hizmet sunum önceliklerinin saptanması ve buna uygun olarak finansman planlamasının yapılması
7. Hizmet sunumunun elektronik ortamda yapılabilmesi için gerekli teknik düzenlemelerde özel sektör, kamu kuruluşları ve üniversiteler ile işbirliğinin sağlanması
8. Kamu hizmetlerinin enformatizasyonunda eşgüdümü sağlayacak yöntem ve mekanizmaların geliştirilmesi
9. Kamu hizmetlerinden elektronik ortamda yararlanmayı mümkün kılacak eğitim ve danışmanlık hizmeti verecek mekanizmaların/kuruluşların geliştirilmesi
10. Kamuda bilginin belli ellerde saklı tutma alışkanlığının kırılması
11. Kamuda saydamlaşmayı sağlayacak önlemler alınması

KONU İLE İLGİLİ OLARAK SANAYİYE YÖNELİK VİZYON

Kamu hizmetlerinin elektronik ortamda sunulabilmesi için, kamu, büyük ölçekte donanım, yazılım, destek ve danışmanlık hizmetleri satın almak durumdadır. Bu açımdan yararlanılarak enformatik alanındaki sanayimizin üretim ve teknoloji yeteneği yükseltilebilir. Bu amaçla, üretimde rekabeti özendirme, arge alanında ise rekabet içinde işbirliğini destekleme ilkeleri gözardı edilmeksizin izlenecek kamu tedarik politikasında aşağıdaki hedefler göz önünde tutulmalıdır.

SANAYİYE YÖNELİK HEDEFLER

1. Ülkenin ve kamu sektörünün gereksinimlerine ve gerçeklerine uygun ürünlerin ortaya çıkması
2. Ülkede yeni iş alanları açılması ve sosyo-ekonomik gelişmeye yardımcı olunması

3. Türkiye'nin küresel düzeydeki enformasyon ekonomisinden pay almasına fırsat sağlanması
4. Ülkenin gelir ve tüketim alışkanlıkları göz önünde tutularak enformasyon-telekomünikasyon ürünlerinin daha hızlı yaygınlaşmasına yardımcı olunması

Türkiye'nin bölgesinde enformasyon ve iletişim alanında stratejik liderlik konumunu sağlaması

SANAYİYE YÖNELİK ÖNERİLER

- Kamunun mal ve hizmet tedarik politikasının, ülkenin üretim ve teknoloji yeteneğini yükseltecek şekilde yeniden düzenlenmesi ve uzun dönemli hedeflerin belirlenmesi
- Kamunun destek ve yardım politikalarının sanayimizin üretim ve teknoloji yeteneğini yükseltecek şekilde geliştirilmesi
- Kamunun üniversite ve özel sektörle işbirliğinin geliştirilmesi

DİĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ

SANAYİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Sanayiye yönelik hedefler başlığı altında söz edilen “Ülkenin ve kamu sektörünün gereksinimlerine ve gerçeklerine uygun ürünlerin ortaya çıkması” maddesi ülke sanayiinin gelişimi yönünden sınırlayıcı bulunmuş ve hedeflerin uluslararası standartlarda olması gerektiği belirtilmiştir.

TEKNOLOJİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- Ağ teknolojilerinin halka “sevdirilmesi”, benimsetilmesi olarak değiştirilmeli.
- Halka açık uç birimler yaygınlaştırılmalı.
- Sadece verilen hizmetlerin elektronik ortama aktarılması değil, aynı zamanda süreçlerin yeniden tasarımı ile basitleştirilmesi de hedeflenmelidir.
- Bilgi güvenliği ve özel bilginin gizliliği esası sağlanmalıdır.
- Personel “bulunması” sözcüğü “istihdam edilmesi” şeklinde değiştirilmeli.

ELEKTRONİK TİCARET GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Kamusal elektronik hizmet kapsamında yer alan önerilere aşağıdaki maddelerinde eklenmesi:

- Vatandaşın kamu kurumları ile olan işlemlerinde ilgili belgelerin kaynaktan sağlanmasına (belge taşınmaması) ilişkin altyapı ve yasal düzenlemelerin bir an önce sağlanması.
- Kamu kurumlarının alım ve satım işlemleri elektronik ticaret uygulamaları da dikkate alınarak elektronik ortamda gerçekleştirilmesi ve kamunun bu konuda öncülük yapması.

EĞİTİM GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- Vizyon: "... bunun ayrılmaz bir parçası olarak ..." ifadesinin "... ve böylece ..." olarak değiştirilmesi. Demokratik beklentilerin ancak kamu hizmetlerindeki verimliliğin ve elektronik hizmetin yaygınlaştırılması sonucu gerçekleştirileceği anlaşılıyor
- Öneri 5: "Ağ teknolojilerinin halka sevdirmesi" soyut bulunduğu ve ulaşılacak hedefi göstermediği düşünüldüğünden "Ağ teknolojilerinin halka benimsetilmesi ve bu hedefe yönelik somut davranışların ayrıntılandırılması" olarak değiştirilmesi

KAMUSAL YÖNETİM BİLGİ SİSTEMİ SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU

VİZYON

Bilgi toplumunda kamu hizmetlerinin; etkin, çağdaş, verimli, hızlı ve şeffaf şekilde yürütülmesi için kamu yönetim bilgi sistemlerinin en kısa sürede kurulması ve kullanılması

HEDEFLER VE ÖNERİLER

HEDEFLER

1. Enformasyon ve iletişim teknolojileri kullanarak kamu işlemlerinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesiyle süreçlerin hızlandırılması,
2. Bütün kamu kurumlarının yeterli kapasite ile ulusal enformasyon altyapısına bağlanması ve kamu kurumları arasında, bilgi teknolojileri kullanılarak bilgiye erişim ve bilgi değişiminin sağlanması
3. Farklı kamu kurumlarındaki enformasyon teknolojilerinin ve süreçlerinin birbiriyle uyumlu olması
4. Kamu bilgi sistemlerinin toplumsal denetim mekanizlarını sağlayacak şekilde düzenlenmesi, devletin şeffaflaşması ve bu kültürün geliştirilmesi
5. Türkiye'nin diğer devletler ile olan işlemlerini ve veri değişimini elektronik ortamda gerçekleştirebilmesi

ÖNERİLER

- Devletin enformasyon altyapısını kullanacak şekilde yeniden yapılandırılması,
- Kamu personelinin ağ ve bilgisayar okur yazarı olması ve kamu kuruluşlarında yönetim bilgi sistemlerini tasarlayıp kurabilecek ve işletebilecek personelin bulunması,
- Gerekli yasal düzenlemelerin yapılarak hukuki altyapının hazırlanması,
- Hedeflere ulaşmaya ilişkin proje/projelerin gerçekleştirilmesi için zaman cetveli, kaynak programlamasının yapılması
- MERNİS projesinin bir an önce tamamlanması, tek kimlik numarasının kullanılmaya başlanması ve kimlik bilgilerinin aktarılmasında ortak standartların oluşturulması

- Bilgiye erişim ve değişim için standart ve formatların (ses, görüntü, e-mail) belirlenmesi,
- Kamu kurumları arasında koordinasyonun sağlanması,
- İlgili kamu kurumlarının ve yerel yönetimlerin interaktif bilgi alışverişlerini sağlayacak şekilde altyapılarını hazırlaması,
- Uluslararası standartların izlenmesi ve uygulanması,
- Uluslararası standartların oluşturulmasına aktif olarak katkıda bulunulması
- Teknolojik altyapının uluslararası standartlarla uyumlu ve yeterli olması
- Ulusal bilgi güvenliğinin sağlanması amacıyla bilgi güvenlik duvarının oluşturulması
- Kişisel bilgi güvenliğinin sağlanması

KONU İLE İLGİLİ OLARAK SANAYİYE YÖNELİK VİZYON

Kamu politikaları ile sanayi politikası arasındaki uyumun sağlanması sonucu yerel donanım, yazılım ve içerik sanayinin gelişmesinin kamu yönetimine ve topluma aşağıdaki katkıları olacağı düşünülmektedir:

1. Ülkenin ve kamu sektörünün gereksinimlerine ve gerçeklerine uygun ürünlerin ortaya çıkması
2. Ülkede yeni iş alanları açılması ve sosyo-ekonomik gelişmeye katkıda bulunulması
3. Türkiye'nin küresel düzeydeki enformasyon ekonomisinde pay kapmasına fırsat sağlanması

DİĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ

KAMUSAL HİZMET GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Ulusal bilgi güvenliğini sağlamak amacıyla milli bilgi güvenlik duvarı (firewall) sisteminin yurtiçinde geliştirilmesi, üretilmesi

EĞİTİM GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Öneri 1: “Devletin yeniden yapılandırılması” ifadesi yeterince açık olmadığı ve fazla genel bulunduğu için teknolojiyi kullanma kapsamına ilişkin olarak ulaşılabilir ve davranışa dönük bir örgütlenme, yönetim ve sistem yaklaşımı hedefi haline getirilmesi

SANAYİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi grubunun hedef ve önerileri uygun bulunmuştur.

TEKNOLOJİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- “Devletin yeniden yapılanması” yerine, “devletin enformasyon altyapısını kullanmaya adapte olacak şekilde yeniden yapılanması” terimi kullanılabilir.
- Kimlik bilgileri ile ilgili standartların belirlenmesi bir hedef olarak belirtilmeli.
- Kamu kurumlarını kapsayacak veri iletişim ürünlerinin standartları belirlenmeli, gerekiyorsa bu amaçla DİE ve TSE’nin katılımıyla çalışma grupları kurulmalı.
- Bu alandaki uluslararası standartların izlenmesi ve uygulanması bir hedef olmalı.

Ülkemizin uluslararası platformda tanıtımı ve propagandası için elektronik ortamdaki en üst düzeyde faydalanılmalı.

SANAYİ SEKTÖRÜ ÇALIŞMA GRUBU

VİZYON

Türkiye'nin bilgi toplumu altyapısına yönelik kaliteyi yakalayabilmek için önce bugünün sorunlarını çözmek, sonra yarına bakmak ve nihayet bu dinamik model içinde 2010 yılına uzanmak

HEDEFLER VE ÖNERİLER

HEDEFLER

ÖNCELİKLE ENGELLERİN AŞILMASI

- Mevzuat
- İnsan gücü eksikliği
- Dinamik yatırım planlaması
- Finans

ÖNERİLER

MEVZUAT

- Kısa vadeli (mevcut) mevzuat engellerinin kaldırılması
- Uzun vadeli 2010 vizyonunun gerçekleşmesi için gerekli yasal düzenlemeler (öteki çalışma gruplarının geliştirecekleri önerilerle uyumlu olarak)

İNSAN GÜCÜ EKSİKLİĞİ

- Kısa vadeli: yeniden meslek kazandırma (retraining)
- Uzun vadeli: Bilgi Teknolojisine yönelik uzman insan gücü planlaması

DİNAMİK YATIRIM PLANLAMASI

- Dinamik ortamda
- Kamunun
- Özel Sektörün
- Kamu ve/veya Özel Sektörün

yapması gereken yatırımların sınıflandırılarak öneri paketleri oluşturulması

FİNANS

Lisans, gelirden geri ödemeli veya bulunabilecek başka yöntemler ile özel sektörün kamu yatırımlarına katılım yollarının araştırılması

DiĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ**KAMUSAL ELEKTRONİK HİZMET GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ**

Vizyonda Ar-Ge'ye ve kaliteye atıfta bulunulması

KAMUSAL YÖNETİM BİLGİ SİSTEMLERİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Yetişmiş eleman eksikliğinin giderilmesi konusunda çalışmalar yapılmalı, Sadece Enformatik alanında değil diğer alanlarda da ihtiyaçlara göre düzenlemeler yapılmalıdır. Örneğin mevcut Hukuk eğitiminin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

EĞİTİM GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Vizyon: Cümlesi, sanayi sektörüne yönelik bir vizyondan çok TUENA'nın tümünü kapsayan ve hatta aşan bir hedef belirtmektedir. Bilgi Toplumu'na geçişte sanayi sektörünün işlevini açıkça ortaya koyan bir ifade gereklidir.

ELEKTRONİK TİCARET GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- Sanayi sektörünün vizyonu genel ifadeler içeren bir vizyon olarak değerlendirilmektedir ve salt bu hali ile sanayi sektörünün vizyonunu oluşturamayacağı düşünülmektedir.
- Sanayi sektöründeki hedeflere ise aşağıdaki hedeflerinde eklenmesi önerilmektedir.
  - (a) Sanayi sektöründe ihtiyaçların tespitinden başlayarak , tasarımda , üretimde , pazarlamada ve satış sonrası hizmetlerde elektronik ticaret uygulamalarında kullanılması.
  - (b) Meslek standartlarının bilgi toplumu gerekleri göz önünde bulundurularak yeniden gözden geçirilmesi.

TEKNOLOJİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- Mevzuat kısmına girmek üzere: Türkçe karakter ve klavye standardının Türkiye tarafından belirlenerek bu standartlara uymayan EİT ürünlerinin Türkiye'de satışının engellenmesi.
- Tüm çalışanların bilgi teknolojilerinde okur yazar olması

- Vizyon cümlesinde yer alması gereken ifadeler için öneri: 2010 yılında, global ekonomi ile bütünleşik ve rekabetçi şartlara uyum sağlamış, ürün ve hizmet üretimi ve yönetim ve karar verme süreçlerinde bilgi teknolojilerini kullanan, ve bilgi toplumunun gereksinimi olan hizmet ve ürünleri üreten
- Vizyon cümlesi vizyon belirtmiyor
- Hedefler içerik olarak eksik. Şu parametreleri de içermeli: Yerli üretim oranları, öncelikli sanayi alanları, üretim ve hizmet hacmi.
- Uzman İnsan gücü yerine uzman insan kaynağı terimi kullanılmalı.

ELEKTRONİK TİCARET ÇALIŞMA GRUBU

Diğer sektörlerden gelen eleştirilerde göz önüne alınarak elektronik ticaret ile ilgili **vizyon , hedef ve öneriler** aşağıda belirtilmiştir.

VİZYON

Elektronik ticaret uygulamalarının geliştirilmesi sureti ile küreselleşme , rekabet üstünlüğü, uluslararası ticaretten daha çok pay almak ve sürdürülebilir sosyal ve ekonomik kalkınmaya katkı sağlamak.

HEDEFLER VE ÖNERİLER

1. Elektronik Ticaret uygulamalarının uluslararası gelişmelerde dikkate alınarak yaygınlaştırılması.
  - Tüketici haklarının korunması
  - Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması
  - Kişisel verilerin gizliliğinin korunması
  - Mevcut yasaların Elektronik Ticaret uygulamaları göz önüne alınarak yeniden düzenlenmesi
2. Elektronik Ticaret'te güven ortamının oluşturulması
  - Elektronik imza
  - Onay kurumu
  - Elektronik Noterlik
  - Kamusal denetim mekanizmalarının kurulması.
3. Uluslararası ticaretten daha fazla pay alınması
  - Gerçek ve tüzel kişilere ucuz , kolay ve hızlı erişim olanakları sağlanarak elektronik ağlara bağlanmalarının teşvik edilmesi ve özendirilmesi
  - Veri tabanı oluşturulmasının teşvik edilmesi
  - Dış ticarete yönelik içerik üretiminin teşvik edilmesi
  - Anında kaynaktan bilgi oluşturulmasının teşviki

- Ulusal standartların oluşturulması ve uluslararası standartlara uyumunun sağlanması
  - Yaygın kullanılan veri tabanı , veri değişimi vb. konulardaki standartların kullanılmasının teşvik edilmesi
  - Türkçe karakter seti konusunun uluslararası platformlarda ciddiyle ele alınması için çalışmalar yapılması
  - Uluslararası gelişmeler izlenerek vergilendirme, gümrükleme, teslimat, sevkiyat gibi işlemlerin kolaylaştırılması.
4. KOBİ'lerin Elektronik Ticaret olanaklarını kullanarak uluslararası pazarlara açılması
- Ticaret Noktalarının oluşturulması, geliştirilmesi ve desteklenmesi
  - Hedef kitle başta KOBİ'ler olmak üzere eğitim verilmesi
  - KOBİ-Net ve benzeri yapıların teşvik edilmesi
  - KOBİ'lerin veri tabanlarını oluşturmalarına destek verilmesi
  - KOBİ'lerin kendi WEB sayfalarını oluşturabilmeleri için teşvik edilmesi
5. Elektronik bankacılık hizmetlerinin yaygınlaştırılması
- Ev ve ofis bankacılığının teşviki
  - Elektronik para kullanımının yaygınlaştırılması

Yukarıda belirtilen hedef ve önerilere ilave olarak diğer çalışma gruplarından 2 değişik öneri gelmiştir:

Elektronik Ticaret ile ilgili pilot proje uygulamasına geçilmesi

Avrupa Topluluğu ve diğer dünya örgütlerinin bu konudaki çalışmalarına katılarak Elektronik Ticaret ile ilgili gelişmelerin ve uygulamaların yakından takip edilmesi ve ülkemizin değişikliklere hızla uyumunun sağlanması için gerekli altyapının kurulması ve yasal değişikliklere gidilerek bu uygulamaların içinde yer alınması

Diğer Sektörlerin Görüşleri

KAMUSAL ELEKTRONİK HİZMET GRUBU GÖRÜŞLERİ

Vizyon cümlesinin söz diziminin daha anlaşılır hale getirilmesi

EĞİTİM GRUBU GÖRÜŞLERİ

Vizyon: “Elektronik ticaret uygulamaları ile ...” yerine “... biçimde elektronik ticaret uygulamalarının geliştirilmesi” cümle yapısının kullanılması

SANAYİ GRUBU GÖRÜŞLERİ

Elektronik Ticaret grubunun hedef ve önerileri uygun bulunmuştur.

TEKNOLOJİ GRUBU GÖRÜŞLERİ

Sanat ve kültür mülkiyet haklarının ilave edilmesi

TEKNOLOJİ ÇALIŞMA GRUBU

VİZYON

- Türkiye, üniversiteleri, sanayii, yetişmiş insan kaynakları ve Ar-Ge'ye verdiği önem ile enformasyon teknolojileri alanında küresel ölçekte bir geliştirme ve üretim odağı olacaktır.
- Ülkemiz, bireyleri ve kurumlarınca etkin bir şekilde kullanılan, geniş seçeneklere sahip hizmet ve içeriklerin üzerinden adil olarak sunulduğu bir enformasyon altyapısı kuracaktır

HEDEFLER VE ÖNERİLER

- Türkiye enformasyon teknolojisi üretimini gerçekleştirebilmek üzere, Ar-Ge yeteneğini, bu alandaki yatırımlarını OECD ortalamasının üzerine çıkartarak arttırmalıdır. (Üniversite sanayi işbirliği, teknopark, risk sermayesi, vb.)
- Türkiye enformasyon teknolojisi hedeflerini gerçekleştirecek (üretim, Ar-Ge ve işletim) insan kaynağını yetiştirmelidir
- Türkiye yazılım sektöründe iç ve dış pazara yönelik önemli bir üretim merkezi olmalıdır. Bunu sağlamak için yazılım stratejik bir alan olarak belirlenmeli ve bu alanda teşvikler düzenlenmelidir.
- Halkın ve çalışanların enformasyon ve iletişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanabilecek bilgi ve eğitim düzeyine sahip olması sağlanmalıdır (temel eğitim ve yetişkin eğitimi).
- Hizmet, işletim ve hizmete ilişkin teknolojinin, çok seçenekli, serbest rekabete açık ve tekeli engelleyen mekanizmalarla sunulması sağlanmalıdır.
- Toplumumuzda üst gelir grupları dışındaki geniş kesimler; kırsal alanlarda yaşayanlar; kent yoksulları ve kente yeni göçenler için ulusal enformasyon altyapısına yaygın ve adil erişim hakkı sağlanmalıdır. Bunun için evrensel hizmet tanımlanmalı ve destekleme mekanizmaları kurulmalıdır
- Ulusal enformasyon altyapısına erişim için gerekli olan araçlara sahip olmak isteyen her haneye bu olanağın sağlanması ve bu araçların toplum içerisinde dengeli olarak dağıtılması gözetilmelidir.
- Kullanıcıların enformasyon altyapısı üzerinde kendi gereksinimlerine karşılık verebilecek içerik ve hizmetlere ulaşabilmeleri sağlanmalıdır

PROJE İÇİN ÖNERİLER

- Ulusal enformasyon altyapısının sadece iletişim altyapısından ibaret olmadığı; enformasyonun edinilmesi, saklanması, aktarılması, derlenmesi, işlenmesi ve erişilmesi ile ilgili tüm altyapıları içerdiği belirtilmekte,
- İletişim altyapısı dışında kalan özellikle yazılım gibi unsurların da irdelenmesi önerilmektedir.

DIĞER SEKTÖRLERİN GÖRÜŞLERİ

KAMUSAL ELEKTRONİK HİZMET GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Hedef/ Öneriler (4) 'te yer alan “-dengeli olarak dağıtılması” ifadesi yerine daha iyi bir söylem kullanılması

Aynı sayfadaki 2. ifadenin açılması

SANAYİ GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Hedef ve öneriler bölümünde dile getirilen “insan kaynağının yetiştirilme” maddesinin birinci önceliğe sahip olması gereği belirtilmiştir.

Yine aynı bölümde kullanılan “ulusal enformasyon altyapısına yaygın ve adil erişim hakkı” ifadesinin “ulusal enformasyon altyapısına yaygın ve adil erişim olanağı” olarak düzeltilmesinin uygun olacağı belirtilmiştir.

EĞİTİM GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

- Hedefler/Öneriler 4: “temel eğitim ve yetişkin eğitimi” yerine “örgün ve yaygın eğitimin her kademesinde” ifadesi kullanılması

EK.1 “BİLGİ TOPLUMU 2010” TOPLANTISI PROGRAMI

Toplantı Mekanı : Perge Salonu, L Katı

4 Temmuz 1998 Cumartesi**10:00-11:00 Açılış ve Proje Tanıtımı**

Açılış ve Hoşgeldin Konuşması:

A. Tahir Dengiz, Ulaştırma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı

Prof.Dr. Dinçer Ülkü, TÜBİTAK Başkanı

Proje Sunuşu:

Prof.Dr. Murat Aşkar, BİLTEN Müdürü

Haluk Zontul, TUENA Proje Yürütücüsü

11:00 - 11:15 Kahve Arası**11:15-12:00 Çalışma Yöntemi Hakkında Bilgi**

Alt Yapı Planlaması Çalışmaları

Program Hakkında Bilgi

Grup İçi Çalışma Yöntemi Hakkında Bilgi

12:00-13:30 Yemek Arası**13:30-16:30 Sektörel Çalışma Grupları**

Taslak Hedeflerin Sunulması ve Tartışılması

Öncelikli Hedeflerin Belirlenmesi

Vizyon ve Grup Raporu Hazırlanması

5 Temmuz 1998 Pazar**10:00-10:40 Sektörel Vizyonların Sunulması**

Eğitim Grubu

Sağlık Grubu

Kamusal Elektronik Hizmet Grubu

Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi Grubu

Sanayi Grubu

Elektronik Ticaret Grubu

Teknoloji Grubu

10:40-12:00 Sektörel Çalışma Grupları

Çapraz Görüş Oluşturma

12:00-13:30 Yemek Arası**13:30-15:30 “Bilgi Toplumu 2010” Vizyonu**

Tartışma

Kapanış

EK.2 KATILIMCI LİSTESİ

Görev	Sektör	ADI
TÜBİTAK Başkanı		Prof.Dr. Dinçer Ülkü
Ulaştırma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı		Tahir Dengiz
BT Haber Uzman	Eğitim	Güneş Kazdağlı
Ulaştırma Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürü	Eğitim	Ünal Erdal
Uzman	Eğitim	Hayrettin Soyaş
Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürü	Eğitim	Nejat Bozkurt
ODTÜ	Eğitim	Ruhi Esirgen
TUENA	Eğitim	Doç.Dr.Yurdakul Ceyhun
Ank. Üni. Eğitim Fakültesi Dekan Yardımcısı	Eğitim	Doç.Dr. Haluk Geray
Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı	Eğitim	Doç.Dr. Sedat Sever
TÜBİTAK ULAKBİM Başkanı	Eğitim	İbrahim Barbaros
Milli Prodüktivite Merkezi	Elektronik Ticaret	Dr.Erkan Tekman
Devlet Planlama Teşkilatı	Elektronik Ticaret	Mustafa Kemal Akgül
Dış Ticaret Müsteşarlığı	Elektronik Ticaret	Mehmet Atalay
Eximbank Sistem Geliştirme ve Bilgi İşlem Daire Başkanı	Elektronik Ticaret	Varol Atabay
Devlet Planlama Teşkilatı	Elektronik Ticaret	Abdullah Körnes
İGEME Ticari Bilgi Sistemleri Daire Başkanı	Elektronik Ticaret	Anıl Yılmaz
TÜBİTAK BİLTEN Müdürü	Elektronik Ticaret	Burhan Öngöçlü
Gümrük Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı	Elektronik Ticaret	Prof.Dr. Murat Aşkar
Orta Anadolu İhracatçılar Birliği Genel Sekreterliği	Elektronik Ticaret	İbrahim Berberoğlu
TUENA	Elektronik Ticaret	Hüseyin Dönmez
TUENA	Elektronik Ticaret	Necati Kara
TUENA	Elektronik Ticaret	Aygen Sibel Kurt
TUENA	Kamusal Elektronik Hizmet	Argun Akdoğan
TUENA	Kamusal Elektronik Hizmet	Haluk Zontul
Ankara Üniversitesi Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	Kamusal Elektronik Hizmet	Prof.Dr. Ethem Derman
TÜBİTAK BTP Daire Başkanı	Kamusal Elektronik Hizmet	Aykut Göker
Toplu Konut İdaresi	Kamusal Elektronik Hizmet	Pelvin Bilgen
Hazine Müsteşarlığı Sistem Geliştirme Dairesi Başkanı	Kamusal Elektronik Hizmet	İnci Apaydın
Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürü	Kamusal Elektronik Hizmet	Mustafa Tören Yücel
Hürriyet Gazetesi	Kamusal Elektronik Hizmet	Ateş Yalazan
TUENA	Kamusal Elektronik Hizmet	Rukiye Özçivelek
DPT Müsteşar Yardımcısı	Kamusal Elektronik Hizmet	Yavuz Arınsoy
Turizm Bakanlığı Bilgi İşlem Koordinatörü	Kamusal Elektronik Hizmet	Müberra Yücker
Maliye Bakanlığı Bütçe Genel Müdürlüğü Daire Başkanı	Kamusal Elektronik Hizmet	Hayati Gökçe
İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı	Kamusal Elektronik Hizmet	Hasan Pakir
Türkiye Bilişim Derneği	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	Rahmi Aktepe
Toplu Konut İdaresi Başkan Yardımcısı	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	Namık Sınanoğlu
TUENA	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	Figen Kum
Dış Ticaret Müsteşarlığı Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürü	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	Sami Dönmez
TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	Prof. Dr.Nevzat Özgüven
TTGV	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	Prof.Dr. Sahir Çörtoğlu
Genel Kurmay Başkanlığı	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	Ziya Öztoprak
Milli Güvenlik Kurulu	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	İsmail Bircan
TDV	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	Çınar Bahçacı
TUENA	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	Ayşegül Sabuktay
TESİD Genel Sekreteri	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	Ünal Alkan
Bilkent Üniversitesi	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	Prof.Dr. Mustafa Akgül

Dışişleri Bakanlığı Arşiv ve Ulaştırma Dairesi Başkanı	Kamusal Yönetim Bilgi Sistemi	B.E. Mengü Büyükdavras
SSK Bilgi İşlem Müdürü	Sağlık	Fatih Atabek
TUENA	Sağlık	Hüseyin Aktepe
Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı	Sağlık	Haluk Özsanı
Türk Eczacılar Birliği	Sağlık	Hadi Tomruk
Emekli Sandığı Genel Müdür Yardımcısı	Sağlık	Hüseyin Yılmaz
Özelleştirme İdaresi Başkan Yardımcısı	Sağlık	Hakkı Sürel
TESİD	Sağlık	Enver İbek
Sağlık Bakanlığı Sağlık Enformasyon Sistemleri Bölümü	Sağlık	Dr. Sabri Öncel
TUENA	Sağlık	Tolga Turgay
Halkbank Girişimci Bilgilendirme Merkezi	Sanayi	Erdal Betin
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı	Sanayi	Mehmet Altun
Otomotiv Sanayi Derneği	Sanayi	Yaşar Bingölçe
TUENA	Sanayi	Altan Küçükınar
Türkiye Bilişim Vakfı Başkanı	Sanayi	Faruk Eczacıbaşı
Koç Holding Telekomünikasyon Müdürü	Sanayi	Rifat Bayatlıoğlu
Koçsistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş. Genel Müdürü	Sanayi	Bülent Gönç
I-BİMSA Genel Müdürü	Sanayi	Turgut Oğuz
KOSGEB Başkanı	Sanayi	Dr. Birol Altan
TUENA	Sanayi	Nevzat Dalgıç
Sanayi Bakanlığı Sanayi Genel Müdürü	Sanayi	Bülent Esinoğlu
Computer World	Sanayi	Aslı Evren
TOSYÖV Genel Müdürü	Sanayi	Baki Mert
Türk Telekom Genel Müdür Yardımcısı	Sanayi	Doç.Dr. Emin Akata
İstanbul Teknik Üniversitesi	Teknoloji	Prof.Dr. Emre Hamancı
Boğaziçi Üniversitesi	Teknoloji	Prof.Dr. Bülent Sankur
YÖK	Teknoloji	Dr. Atilla Özgüt
TESİD	Teknoloji	Ali Akurgal
TUENA	Teknoloji	Ahmet Yasagan
Hürriyet Gazetesi	Teknoloji	Yurtsan Atakan
Sakarya Üniversitesi	Teknoloji	Prof.Dr. Haldun Abdullah
Türk Telekomünikasyon A.Ş. Enformatik Daire Başkanı	Teknoloji	Dicle Eroğul
Gazi Üniversitesi	Teknoloji	Doç.Dr. Berna Dengiz
Boğaziçi Üniversitesi	Teknoloji	Prof.Dr. Ufuk Çağlayan
Hacettepe Üniversitesi	Teknoloji	Prof.Dr. Erdem Yazgan
Devlet Planlama Teşkilatı	Teknoloji	Erkan Akdemir
TBV Başkan Yardımcısı	Teknoloji	Emrehan Halıcı
TUENA	Teknoloji	Mete Kavuncu
TGM	Teknoloji	Yücel Kuru
Boğaziçi Üniversitesi	Teknoloji	Prof.Dr. Selahattin Kuru